

Finlands viltcentrals strategi för naturvård och naturskydd 2014

Utgångspunkter och bakgrund

- Livsmiljöernas fragmentering och försämrade kvalitet hotar:
  - för samhället viktiga ekosystemprocesser
  - naturens mångfald samt vilt- fisk- och kräftsammarnas livskraft
- Stor nytta kan fås av ett bärkraftigt nyttjande av de förnyelsebara naturresurserna
- I ett landskap som så gott som överallt är helt påverkat av människan kan, ekosystemprocessernas, livsmiljöernas och arternas gynnsamma status, inte tryggas endast genom traditionellt naturskydd.
- För att uppnå en gynnsam status behövs en på landskapsnivå verkställd vettig, effektiv och till lokalsamhället knuten naturvård och naturskydd.
  - Tre element: naturvård som bedrivs som en del av lant- o skogsbruket, aktiv naturvård och restaurering av livsmiljöer, samt traditionell skötsel av naturskyddsområden.

Utgångspunkter och bakgrund

- Inom lant- och skogsbruket och i samhällsplaneringen har man inte i en tillräcklig utsträckning lyckats beakta viltets krav på livsmiljöer, inställningen är dock i snabb förändring.
  - En splittrad offentlig förvaltning / avsaknaden av samarbete har missgynnat främjandet av naturvården.
- Naturskyddet och jakten/viltbruket har setts som motsatta krafter och naturskyddet har långt verkställts så att mänsklig verksamhet förbjuds och området lämnas att utvecklas helt orört.
  - Livsmiljöerna förändras dock över tid och de värdefulla dragen behöver aktiv skötsel för att bevaras.
  - Klimatförändringen, främmande arter, och eutrofiering gör att människans påverkan inte kan utesutas
- Lokala invånare har inte lyckats engageras i områdenas skötsel och vård.
  - En social dimension och en känsla av medägande har saknats

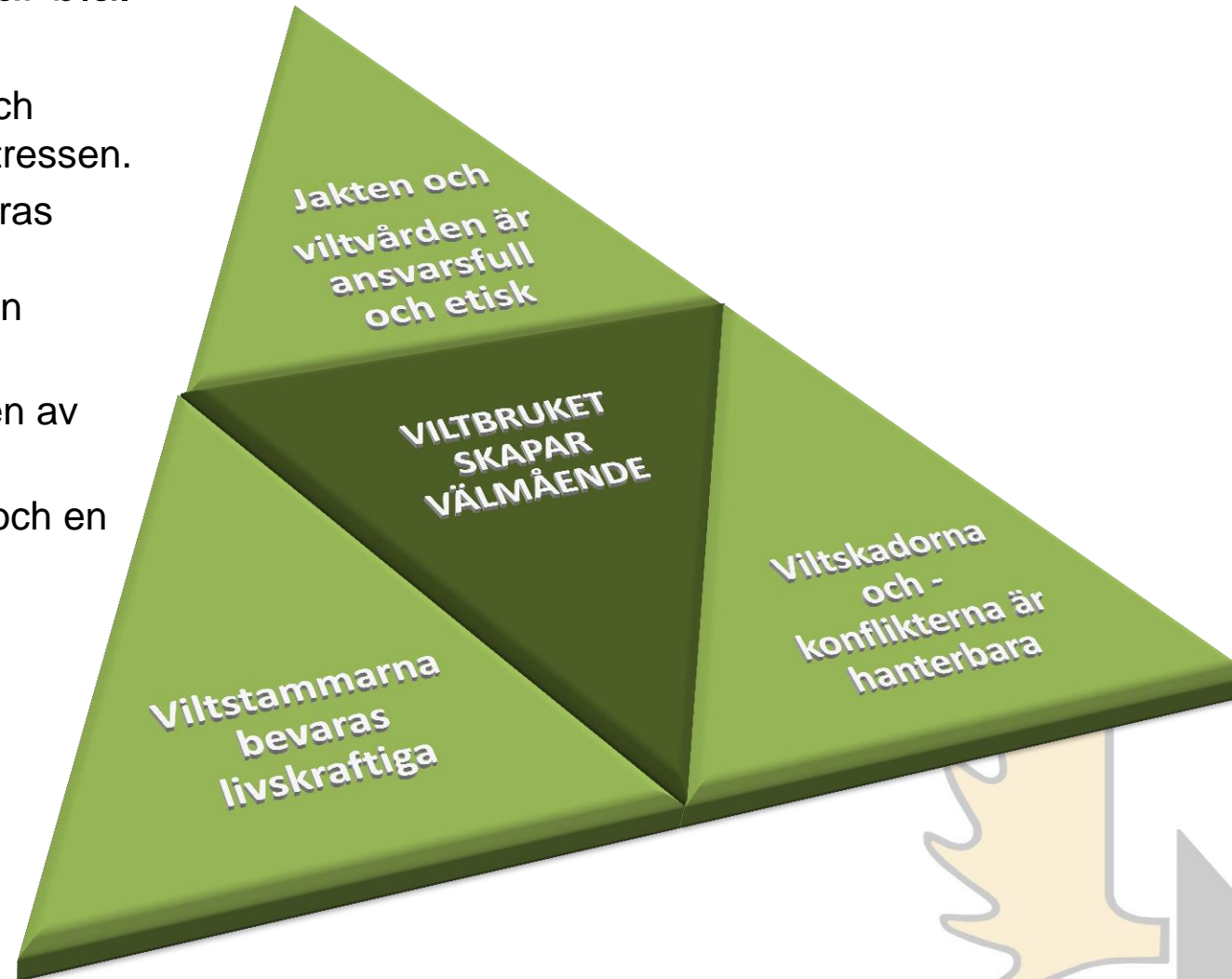

Utgångspunkter och bakgrund

- Då man vill ha lokala markägare och invånare delaktiga är nyttan de får avgörande.
  - Att ge bättre möjligheter till hobby- och fritidssysselsättning är källa till en enorm resurs om det sen gäller jakt, fiske, kräftning, bär- o svamplockning eller fågelskådning och allmänt naturintresse.
- En betydande del av naturskyddskonflikterna beror på att markägare och lokala invånare upplever att naturen skyddas mot dem inte för dem.
  - Möjligheterna till frivilligt naturskydd och naturvård har inte utretts tillräckligt
- Den finska naturens mångfald avgörs av naturskyddsåtgärder som förverkligas i samband med lant- och skogsbruket på stora arealer

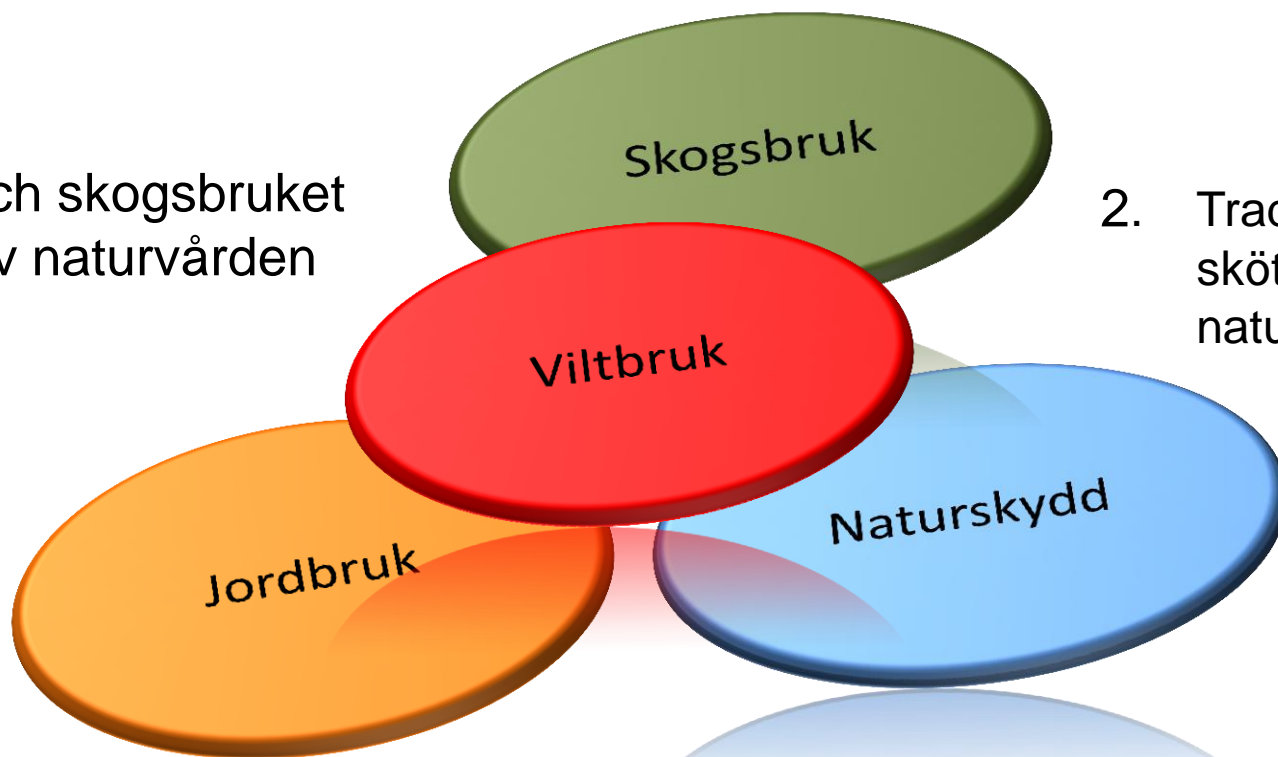
- Finlands viltcentrals uppgift är bla. att:
  - främja det hållbara viltbruket och bevaka viltbrukets allmänna intressen.
  - följa upp viltstammarna och deras hållbara nyttjande samt att tillsammans med viltforskningen utveckla denna verksamhet
  - attt främja viltvården och vården av viltarternas livsmiljöer
  - att främja en bärkraftig, säker och en etiskt försvarbar jakt

Finlands viltcentral har tre poänger

1. Jord- och skogsbruket är en del av naturvården

2. Traditionell vård och skötsel av naturskyddsområden

3. Aktiv viltvård och restaurering både på områden som är i aktivt ekonomisk bruk och naturskyddsområden

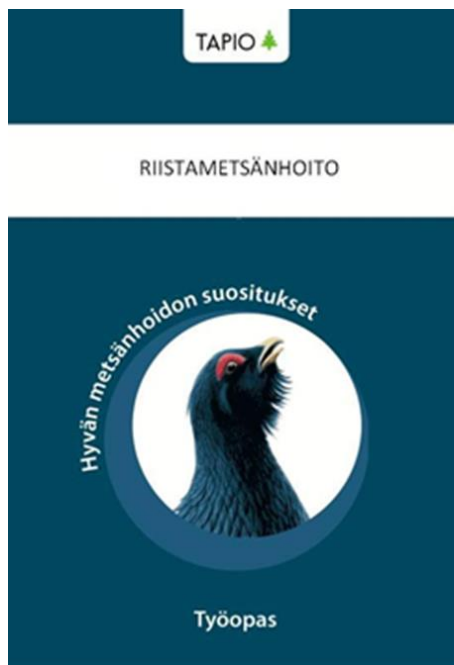
VISION

1. Bevarandet av viltets livsmiljöer är grundförutsättningen för livskraftiga viltstammar
2. Viltbruket är inte ett hot utan en möjlighet att trygga naturens mångfald på ett kostnadseffektivt sätt tillsammans med medborgarna
3. Jägarnas och jaktföreningarnas frivilliga insatser för att trygga viltets livsmiljöer och jaktmöjligheterna, främjar även naturens mångfald

VISION - NATURVÅRD

Finlands viltcentral strävar till att, genom sina viltskötselplaner och utvecklingsprojekt knutna till dem, förbättra viltets livmiljöer på jord och skogsbruksmarken. Detta sker alltid tillsammans med övriga aktörer inom lantbruket och miljösektorn och de lokal invånarna.

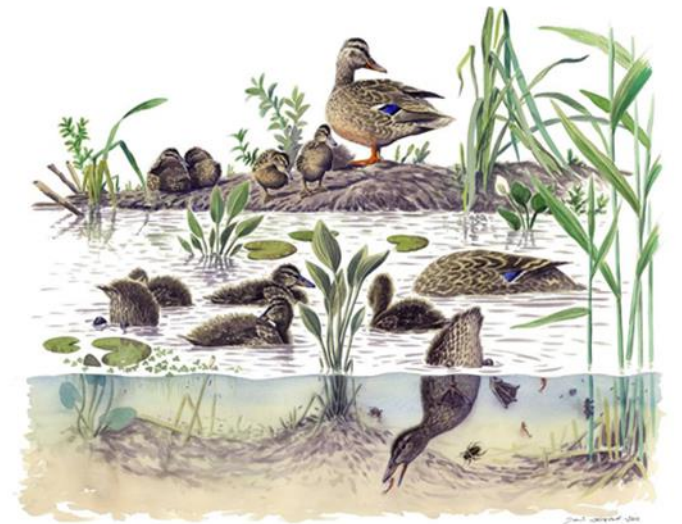

VISION - NATURSKYDD

Finlands viltcentral motsätter sig inte naturskydd, utan vill erbjuda ett alternativt sätt sköta naturskyddsområdena.

Jakt behövs även på naturskyddsområden vars skötsel blir mycket effektivare om man lyckas engagera de lokala invånarna i verksamheten.

Detta sparar på statens medel och lindrar konflikterna kring naturvården. Många naturskyddsområden lider direkt av kategoriska jaktförbud och avsaknaden av alternativ

Mångsidiga EKOSYSTEMTJÄNSTER för restaurerande och vård av livsmiljöer

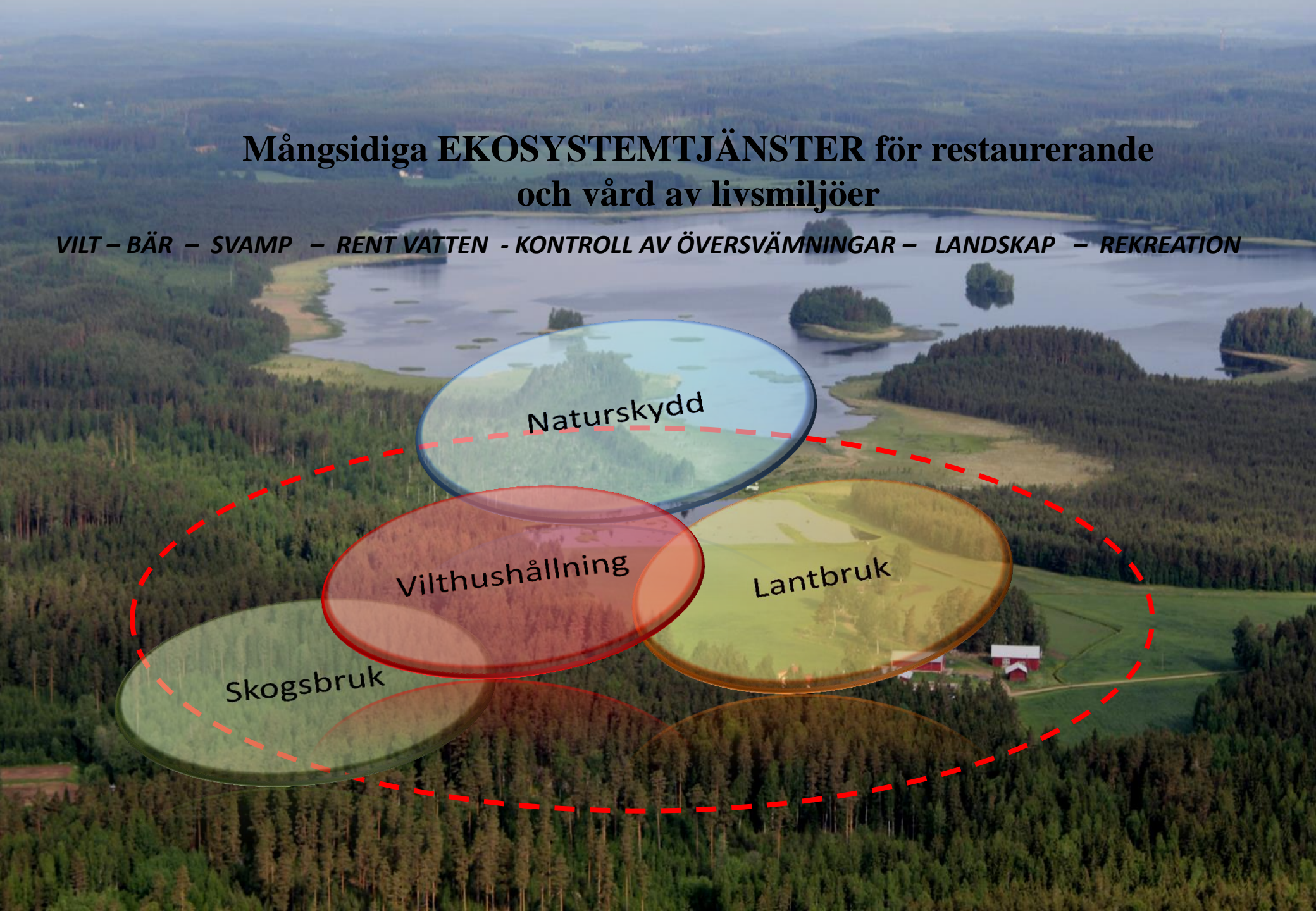
VILT – BÄR – SVAMP – RENT VATTEN - KONTROLL AV ÖVERSVÄMNINGAR – LANDSKAP – REKREATION

Naturskydd

Vilthushållning

Lantbruk

Skogsbruk

Strategiska målsättningar – naturvård

1. främja vården av viltarternas livsmiljöer som en del av i jord- och skogsbruket
  - som arbetsredskap projektsamarbete, förvaltningsplaner, samhällelig påverkan, myndighetssamarbete och utnyttjande av viltinformationen som jägarna producerar
  - producera uppgifter om vilthushållningens ekosystemtjänster och mångfaldseffekter
  - delta i den förberedande jord- och skogsbrukspolitiken
2. koordinera och stöda jägarnas frivilliga verksamhet för naturvården
  - livsmiljöernas långsiktiga vård och etisk verksamhet
3. förebygga inverkan, av livsmiljöernas splittring och människoverksamheten, på viltarterna
  - reglera de viltstammar som har ökat, och förorsakar skada, på grund av mänsklig verksamhet

Strategiska målsättningar - naturskydd

1. stärka jakten och vilthushållningen som ett delområde i naturskyddet
2. förhålla sig till jakt som till andra former av rekreation där förnybara naturresurser nyttjas (fiske, bär- och svampplockning)
  - naturskyddslagen förhåller sig svartvitt till jakten, möjliga och behövliga avvikelser från jaktförbud hindras av byråkratiska förfaringssätt
3. förbättra naturskyddsområdets naturvärden med i vilthushållningen använda metoder, arbetssätt och samarbete
  - praktiska exempel visar att effektiv skötsel av naturskyddsområden kräver hjälp av jägare/lokalbefolkning
4. mildra konflikter relaterade till naturskyddet genom att förbättra naturskyddspolitikens socioekonomiska hållbarhet
  - frivilligt skydd/ lokal planering av skötsel och användning förbinder de lokala till naturskyddsarbetet och är billigare för statsekonomin

Vilthushållningens verksamhetsmodell:

Pågående projekt som grundar sig på förvaltningsplanerna skapar verksamhetsmodeller för framtiden

**Förvaltnings-
planer**

Våtmarksstrategi

Förvaltningsplan för
rapphöna

Förvaltningsplan för
skogshönsfåglar

**Vatten
Våtmarker**

Lantbruk

Skogsbruk

Hembygdsvåtmark Life+
2010-2015

Rapphönsprojekt,
påverka jordbrukets
miljöprogram

Riistaa reunoilta-
Ut i viltskogen
Riistametsänhoito-
rekommendationer för
skogsviltvård

**Projekt-
verksamhet**

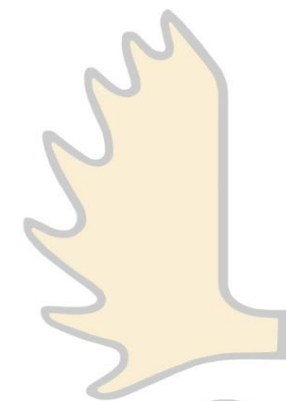
Projektet Lintulahdet Life+ och MIRDINEC Life+2010-2013
Nordiska mårhundprojektet –
För att skydda biodiversiteten i Skandinavien natur

Ekosystem

Taiga-Grouse – VILTSKOG LIFE 2016-2022
Ansökan inlämnad under ansökningstiden 2014

SAMMANDRAG – VILTHUSHÅLLNINGENS RESURSER

- Jagande markägare äger nästan 50 % av Finlands markyta och en förbättring av de egna hobbymöjligheterna är ett starkt motiv för vilt- och naturvård
- Jägarna samlar in viltstatistik genom mångsidiga inventeringar, gör viltvårdsarbete samt övervakar jakten, allt görs på talko (frivilligt arbete).
- Detta frivilligarbetet gagnar även andra artgrupper, inte endast viltarter
- Arbetets som utförs för vilthushållningen och naturvården, har en enorm social betydelse
  - en förutsättning för en social och ekonomisk hållbar naturskydds- och naturvårdsverksamhet är lokalt ägande
  - förmildrar konflikterna
  - beaktar jaktens kulturarv
- Kan Finland som stat utnyttja dessa resurser ännu effektivare?

Naturresurs- och biohushållningens nya riktning

- En viktig del av finländarens välbefinnandet är en livskraftig landsbygd och ett lönsamt jord- och skogsbruk
- En indikator för hållbart för jord- och skogsbruket är livskraftiga och nyttjade vilt-, fisk- och kräftstammar
  - Viltresursen bör i framtiden beaktas mer helhetsbetonat som en del av jord- och skogsbruket
- Viltet är en del av landets produktion och viltrikedom tillsammans med ett lönsamt jord- och skogsbruk ökar områdets helhetsvärde och skapar välfärd

